Ч. 99 Четвер 4 (17) мая 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостьвах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Полудневo-африканьска війна).

Slovensky Narod обговорює питанє, чи оправдана ческа обструкция. Часопись підносить, що головна похибка лежить в тім, що Чехи против жаданя полудневих Славян не хотіли згодити ся на розвязанє язикового питаня в цілій монархії. В наслідок тої самолюбної односторонности втратили Чехи симпатию полудневих Славян і длятого відвічальні за те, що так пожиточна славяньска солідарність в дійстности розбила ся. Чехи не мають ніякого оправданя на веденє своєї обструкциї, бо цілком виключена річ, щоби могли самі добити ся того, чого жадають. В теперішній хвили треба обструкцию як найострійше осудити. Що до язикових законів, то правиця радо підперла би Чехів, помимо того, що они вхопили ся обструкциї. Був би то вимковий случай в історії парляментаризму, бо в наслідок обструкциї стратила правиця свою підставу істнованя. — Віденьский дописуватель Pest. Lloyd-а довідує ся від осіб, знаючих наміри австрійского правительства, що оно бажає собі обширної дискусиї над язиковими законами. Однако правительство згодить ся лиш в тім случаю на деякі зміни, коли они не будуть противити ся інтересам держави, і коли на них згодять ся і Німці і Чехи. Правительство в ніякий спосіб не згодить ся на верховодство котрої небудь із сторін над другою.

З Преториї доносять, що начальний вожд Бурів, ґенерал Бота, постановив без опору уступити з цілої Оранії і віддати навіть Анґлійцям нову столицю Гайльброн. Натомість зібрав всі свої сили для оборони лінії Валю, що засланяє Йоганнесбурґ і Преторию. З Наталю уступили також всі війска бурскі. Тим уступленєм Бурів толкують ся анґлійскі успіхи. Ославлений з своїх неудач ген. Буллер, що займив onогди Денді, телеґрафує до Льондона, що єму удало ся перейти біґарскі гори, і що він в поході до трансвальскої границі. Очевидно, що коли Бури не ставили опору і самі уступили, то Буллерови міг дуже легко удати ся перехід. Сими днями надіють ся великої битви над рікою Валь.

Загальні Збори
товариства взаїмних обезпечень „Днїстер".

(Дальше).

В попередвім році було 753 шкід, котрі враз з коштами ліквідациї виносили 395 380 К. 50 с. т. є. 68·21% від суми премії, реасекурация звернула 176.829 К. 60 с. т. є. 44·72% від загальної суми шкід, оставало на власний рахунок 218.550 К. 90 с. т. є. 68% від премії netto захованої на власний рахунок.

Після родів (катеґорий) предметів було: на будинках приватних 682 шкід в сумі 329.938 К. 46 с., на будинках ерекціональних і церквах 21 шкід в сумі 48.295 К. 46 с., на школах, будинках громадских і ин. 9 шкід в сумі 4.928 К. 58 с., на збіжу і паши 42 шкід в сумі 14.183 К. 26 с., на иньших движимостях 25 шкід в сумі 5.621 К. 88 с., разом 779 шкід в сумі 402.562 К. 64 с.

Після кляс (покрития) будинків було: а) під твердим: на будинках 4 шкід в сумі 17.387 К. 78 с., на движимостях 1 шк. в сумі 190 К., разом 5 шк. на суму 17.577 К. 78 с.; б) під ґонтами: на будинках 52 шк. в сумі 45.747 К. 60 с., на движимостях 8 шк. в сумі 2.750 К. 16 с., разом 60 шк. на суму 48 497 К. 76 с.; в) під соломою: на будинках 656 шк. в сумі 320.027 К. 12 с., на движимостях 16 шк. в сумі 2.276 К. 72 с., на збіжу 40 шк. в сумі 13.951 К. 26 с., разом 712 шк. на суму 336.255 К. 10 с.; г) вільно положених 2 шк. на суму 232 К., загально 779 шк. на суму 402.562 К. 64 с.

Суд мировий був в однім случаю (в Хашованю пов. стрийского).

Товариство і в тім році дало доказ свого людяного поступованя, бо признало в дорозі ласки 21 відшкодовань в сумі 7.323 К. 20 с. (з того на власний рахунок 4.128 К. 56 с.) в таких случаях, де після букви статута Дирекция мала право відмовити винагороду за шкоду, однак Рада надзираюча узглядняючи лагодячі обставини на користь пошкодованих рішила вимково виплатити часть відшкодованя.

Пан Батка.

(З ческого — Франтішка Ґерітеса.

Він вже давно там між тою великою громадою.

І єго сучастники всі до одного пішли за ним, один по другім, на найвисший приказ, під звістний жалібний прапор.

Я не міг вже знати пана Батку. Однако чув тілько о нім в своїй молодости, що спробую начертати єго подобу.

Не знаю, чи пан Батка був великий, чи малий, товстий або худий, знаю лиш, що мав порядну лисину на голові, а окуляри на носі. Носив ясні жовті штани, червону в цьвіти камізельку, і темний, на зад витятий сурдут, як тоді була мода. На голові цилиндер з широким дном. А під пахою носив паличку з іспаньскої тростини з срібною головкою.

Так прибраний, ходив по Страконицях лиш кождого четверга по полудни і що другої неділі; тоді мав вихід. В прочі дні сидів дома, в заношенім, замащенім кафтані, в вишиваних пантофках на ногах, а на рукавах аж поза лікті мав рукавиці з чорного воскованого полотна, як звичай велить в склепах, аби одінє так не нищило ся.

Пан Батка був провізором в аптиці в Страконицях. Був там від коли жив, і ніколи не ватужив за зміною, ні не старав ся стати самостійним, хоч тоді не було так тяжко стати самостійним аптикарем.

Проводив на своїм місци без перерви день по дни, рік по році. Лиш в днях виходу пошивав єго в дурні пан аптикар, мій стрийний дід.

Він приходив зараз по обіді до аптики, попрацювавши ся на горі з женою, немов би вибирав ся на який небезпечний похід воєнний.

Переймав радо від провізора всю роботу, що ждала на полагодженє. Однако позато, коли тамтой лиш відійшов, всьо стояло всюди нетнкане. Нехай пізнійше! Атже возьме ся до того і зробить як треба разом з практикантом, як і він верне з обіду. Аби набрати ліпшої охоти до праці пан аптикар заграв трохи на ґітарі, своїм улюбленім інструменті.

Ніхто не перебивав єму. В місті, позаяк знали, хто сидить в аптиці, ніхто в такім часі не ішов сюди; знав, що не дістав би нічого, нічого не діждавсь би; чемно — вимавляючись иншою роботою — попрошено би єго, аби прийшов пізнійше.

Гра скоро спркрила ся, і той примусовий побут в замкненім місци ставав скоро неприємним. Не щоби пан аптикар гадав о занедбуваню свого обовязку, то ні. Але на хвилю мусить вибігти! В поли єго треба! І варта би подивити ся, як там стодолу ставлять. То конечні річи і не можна їх відложити....

Де лиш той проклятий хлопчиско сидить так довго!

— Щ'жe то, нині Антін не верне? — нарікав перед моїм вітцем аптикар, проходжуючи ся нетерпеливо по компаті.

Держав вже в руці капелюх і палицю; лиш вийти.

— Ось молодіж! — починав аптикар сердити ся та нарікати на молодих людий, так само як і за наших часів робимо ми старші.— Старого чоловіка покинули би і не поглянулиб на него, а самі ходили би по забавах.... І куди вештає ся той Антін? — Пан аптикар бігає чим раз скоршими кроками по аптиці, кричить чим раз більше, товче всім, що єму попаде під руку. — Атже вже давно мав тут бути! Чи не має визначеної години на обід, від дванайцятої до першої? Чи то порядок? Та за мінуту буде друга!

І минуло пять мінут по другій. Практикант все ще не являв ся. Зайшов собі по дорозі з дому на партию білярду і чашку чорної кави.

— Безпримірна недбалість! — лютив ся вже стрий, літаючи по всіх комнатах аптики.— Непростима безличність! Але я єму вже скажу своє! Увивателю, шибенику! Лише ти мені прийдеш... Почекай! Дістанеш ти від мене! Як не нині, то вже ніколи не почуєш від мене нічого. Будеш знати де раки зимують!

На то являє ся хлопець в дверех.

— А Антін! — крикнув стрий, немов здивований. — То ти, Антоне?

Хлопець поклонив ся, і немов би нічого, почав розбирати ся, хоч зачув послідні слова.

— Ну, а — почав аптикар, стаючи перед ним. Але видко шукав відповідних слів, бо став проходжувати ся по аптиці чим раз поволійше. Відтак знов спинив ся перед грішником.

Натомість відмовлемо відшкодованя в 6 случаях задля незаплаченя премії.

Від початку свого істнованя виплатило Товариство за 7 літ 3.197 шкід в сумі 1,669.565 К. 38 с. з коштами лііквідациї і нагородами за ратунок.

В рахунку зисків і страв всі рубрики приходів не потребують пояснення. В рубрвці першій взяті в прихід фонди і решта надвижки з року 1898 відповідно до припису розпорядженя Міністерства справ внутрішних з дня 5. марта 1896 ч 31. В. з. д., натомість вставлені між видатками ті самі фонди після стану з кінцем р. 1899.

Без дочисленя фондів перенесених з року попередного і приходів фонду резервового виносила сума приходів в VII. році адміністрацийнім 701.295 К. 52 с. а то: з премій за обезпеченя 680 504 К. 46 с., инші приходи (процент від цінних паперів, належитости за поліси, таблички, зворот порторий) 20.755 К. 06 с. В порівнаню до суми приходів в р. 1898: 596.914 К. 72 с. виносили приходи сего року більше о 104.344 К. 80 с.

Титулом звороту від Товариства реасекурацийного за р. 1898 дісталисьмо 50.393 К. 82 с., — з того ужилисьмо по мисли статута 5% т. є. 2.519 К. 70 с. до фонду емеритального, а решту 47.874 К. 12 с. зачислилисьмо на кошти адміністрациї, именно після взірця приписаного розпорядженем міністерияльним відшибнулисьмо від коштів адміністрациї (в рубриці II. видатків).

До інвентаря докупилисьмо сего року предметів за 2.006 К. 70 с., з року попередного остало інвентаря вартости 4 249 К. 94 с., разом отже 6.256 К. 64 с.; з тої суми віднисалисьмо сего року на страти 629 К. 34 с. (=10%), вставлено отже до біляпсу вартість інвентаря 5. 627 К. 30 с.

Кромі інвентаря всі инші позициї, як кошти орґанізациї і заснованя, кошти друків і запасу табличок, суть цілковито з амортизовані.

Відписалисьмо з кінцем року на страти яко непевні претенсиї квоту 813 К. 88 с., з чого однак сподіємо ся часть в біжучім році стягнути.

Сума всіх коштів адміністрациї поданих подрібно в рубрициї II видатків виносить без потрученя звороту з Товариства реасекурацийного 147.998 К. 76 с. (=21.75% від загальної суми премії); з того виносили: платні і ремунерациї персоналу 58.553 К. 94 с. (=9%), провізия аґентів 52.510 К. 64 с. (=8%), оплати державні 6.011 К. 6 с. (около 1%) а прочі кошти адмін. 31.123 К. 12 с. (около 4%).

Надзвичайним видатком resp. стратою можна назвати страту на курсі цінних паперів 11.197 К. 36 с., яку мусілисьмо відписати. Страта тая походить відси, що вже від осени через підпесене стопи процентової від готівки обнизив ся курс цінних паперів, — однак страта та поверне ся, бо курс паперів знов підносить ся. В сумі повисшій 11.197 К. 36 с. містить ся страта на курсі цінних паперів фонду резервового 6.232 К. 90 с. і цінних паперів фонду загального 4.964 К. 46 с. разом 11.197 К. 36 с. Відчисливши від того зиск на цінних паперах через вильосоване в квоті 515 К. 30 с. остає ефективна страта в квоті 10.682 К. 6 с.

Переходячи до рахунку білянсу подаємо, що:

Фонд резервовий виносив з кінцем попередного VI. року 193.550 К. 10 с. В р. 1899 прибуло: з надвижки р. 1898 3.709 К. 72 с., з відсотків власних 8.722 К. 32 с., з додатків від членів 39 343 К. 44 с., з дробів відшкодовань 475 К. 80 с., з прочих датків 13 К. 14 с.; разом 52.264 К. 42 с. Стан фонду резервового з кінцем VII року адміністр. 245.814 К. 52 сот.

Резерва премій побільшила ся о 19.953 К. 76 с. і виносила з кінцем VII року 148 480 К. т. є. 40 прц. від суми чистої премії остаючої на власний рахунок.

З фонду основного з кінцем 1898 р. 90.000 К. вильосовано до сплати на загальних зборах 11/5 1899 р. 18.000 К., наслідком чого стан его з кінцем 1899 р. виносить 72.000 К.

З вильосованих 90 листів уділових в сумі 18.000 кор., виплачено 86—17.200 кор., не предложено до виплати 4—800 кор.

Фонд емеритальний виносив з кінцем року 1898 8.080 кор. 48 сот. і побільшив ся в р. 1899: через вплати урядників 2.166 кор. 4 с., через вкладку від Товариства 7.685 кор. 4 сот., через відсотки власні 546 кор. 4 сот. = 10.397 кор. 12 сот., разом 18 477 кор. 60 сот., від того страта на курсі цінних паперів 311 кор. Стан фонду емеритального з кінцем року адм. т. є. по 2 літах від заведеня статуту емеритального 18.166 кор. 60 сот.

(Дальше буде).

Новинки.

Львів дня 16-го мая 1900.

— **Вибір посла.** При доповняючім виборі посла до Ради державної з міст Станіславів-Тисьмениця вибраний інжинір велізниці Павло Ствертня 1186 голосами на 1853 голосуючих; его контркандидат адвокат з Кракова др. Добошиньский одержав 654 голосів. Ствертня дістав був в Станіславові 660 голосів. Добошиньский 522; в Тисьмениця Ствертня 526, Добошиньский 132.

— **Именованя в „Днїстрі“.** Рада надзираюча товариства обезпечень „Днїстер“ рішила від 1 го мая 1900 посунути урядників: до IV ранги: секретаря Сидора Бриттана; до V ранги: касиера Івана Бачиньского і лїквідатора Михайла Несторовича; до VI ранги: начальника манїпуляциї Ілька Яремкевича; до VII ранги: бухгальтера Андрея Кіяка; до VIII ранги: кореспондентів: Нестора Яворовского, Осипа Кузьмича і Олександра Сероїчковского: до IX ранги: Івана Днїстряньского: до X ранги 1 степеня: Омеляна Савицкого, Клима Жмура і Ілька Пака. А також рішила именувати сталими урядниками: в VIII ранзї: Клима Воляньского; в IX ранзї: Володимира Биляньского; в X ранзї 2 степеня: Осипа Сахрина, Осипа Максимовича, Володимира Крижановского, Василя Чуму, Лазаря Панькова і Олександра Лебедовича.

— Ти був там напротив у Варавса? — спитив по короткім мовчаню, накриваючи голову капелюхом. — Добре там бавив ся — що? Богато гостий? — А щоби я не забув — що я хотів сказати? — Мушу також зайти до Варавса. Мушу конче зайти ся там з одним паном, конче з ним поговорити. Але сейчас вертаю. Отже можеш сам дещо робити — і показав недбало на ждучу роботу. — Ну, з Богом! Бувай здоров Антоне — попращав ся ще в двере...

Пан аптикар не показував ся вже аж десь вечер.

Колиж Батка не мав виходу, то вже аптикар навіть не показував ся. На старого Батку могли справді спустити ся; всього припильнував. В инші дні навіть не рушав ся з дому.

Найбільшою а майше одинокою радостию пана Батки було, вигадувати ріжні жарти, дотепи і пустоти. Не посилав їх редакциям гумористичних ґазет; сам переводив їх на місци.

— Щож пане Батко? — питали его всюди, коли надто довго велів людям ждати на яку нову штуку.

І пан Батка не лінував ся і дечим зараз розсьмішив, о чім відтак всюди говорило ся по місті, у всїх кружках, в тодішних веселїиших а безжурних часах трийцятих і сорокових літ.

Найбільшою почитателькою дотепу пана Батки була сама пані аптикарева, наша тїтка, що до розпуку сьміяла ся з анекдот Коцебуого, котрого заедно читала а все на ново.

Деякі удачні і неудачні дотепи пан Батка їй самій присьвятив.

Особливо коли пані аптикарева була в злім настрою задля якої неприємности в родині, що лучає ся майже в кождій.

Звичайно причиною був муж. Часом щось такого зробив, що прийшло до війни. З женою не говорили тоді нераз і тиждень але то лучає ся часом і в найпоряднїйших родинах.

Іли разом коло стола, а відтак обоє мовчки вставали. Він відходив. А она приступала до отвертого вікна. Приходило їй до плачу... Бо мала свої правдиві, справдані клопоти.

Батка кождого дня по обіді відпочивав хвилю перед аптикою. Сидів, оперши ся о стїну дому і дивив ся на сьвіт, відзиваючи ся до кождого перехожого та жартуючи з ним, особливо з дівчатами.

— Куди, куди? — задержав вандрівника, що іпов з торбою на плечах і з палицею в руці. Батка вже гадав о такім жарті, бо взяв на ноги замість своїх вишиваних черевиків патинки служачого і здоймив окуляри; голову накрив якоюсь плескатою шапкою служачого. І курив з простої, короткої люльки.

— Але пожди товаришу. Не втїкай! — задержував чужого в місті чоловіка, що недовірчиво хотів іти дальше.

— Щож вже всіх обійшов? випитував показуючи на доми.

— Е, погане місто! — жалував ся чужинець, дивлячи ся на долоню, де було кілька крейцарів, які від рана вижебрав.

— Іди! — Батка не хотів признати жалоби на своє родинне місто. — Коби ти лиш мав знакомости — то побачив би...

— Дарма хвальба — відрубав вандрівний, похитавши з сумнївом головою.

— То попробуй. Ходи зі мною, побачиш...

І вже вів ся Батка з вандрівником попід пахи улицею. Пані аптикарева на горі трохи не випала з вікна. За хвилю побачила їх знов, як виходили з дверий і пішли до другого дому і ходили так дальше. Всюди Батку пізнавали і знали, що то якийсь єго жарт та з сьміхом щедро его обдаровували.

— Два бідні вандрівні просять покірно — сказав Батке і запукав також до дверий аптикаря. Аптикарева вменшила свою касу о срібного двайцятака.

— Ну? Що на то скажеш товаришу? — питав Батка. Товаришеви то сподобало ся.

— Але тепер піду сам — і показав з хитрою усьмішкою на противні двері.

— Тут ми два нічого би не дістали. Я вже знаю своїх людий. Знаю як куди увійти. Ти зійди тимчасом на долину і зажди на улици. Лише мусиш менї позичити свій клунок.

І Батка вліз до своєї комнати та скоро перебрав ся по сьвяточному; нині мав вихід.

По хвили стояв знов перед аптикою, але цілком змінений, як пан.

Вандрівний не пізнав его, ходив довкола него як на варті, сюди і туди. З початку терпеливо. Відтак почав чим раз скорше ходити. Потім став заглядати до сїний. Вкінци почав ганьбити.

Аптикарева у вікні сьміяла ся аж єї було чути на улицю, а то тїшило пана Батку, що удалось ему так єї розсьмішити.

Позволив жебракови сварити і ганьбити, бо й сам з ним виговорював на того драба, що обікрав бідного чоловіка.

Вкінци служачий виніс з дому клунок, кажучи що найшов его на сходах, а чужинець закинув его собі на плече і воркотячи пішов. Але на розї задержав ся. Прийшло ему на гадку, чи може що не пропало з клунка і розвязав его. Найшов всї зібрані перше дрібні гроші, а між ними й двайцятака.

Якось дивно дивив ся на пана, що надходив до него від аптики і поздоровив его чемно здоймаючи капелюх.

— А то штукар, той Батка! — відозвала ся пані аптикарева до мужа, що лише що увійшов; леди були проломані і між ними було по гніві.

Слава дотепу пана Батки розійшла ся і по сусїдних містах, хоч він там нїколи не виступав. Раз лиш в Нетолицях.

Раз сприкрило ся нашому дідови з сторони матери, також аптикареви, сидїти заедно в склепі, день в день і він рішив виїхати куди на кілька днів; занедужав був на щось подібного, що нині називаємо нервозою.

Він не мав вїякого помічника і за посередництвом нетолицкої бабунї, що була своячкою аптикаревої страконицкої покликано там пана Батку на заступство.

— **Проґрама** загальних зборів Руского Товариства педаґоґічного. Збори відбудуть ся підчас латиньских Зелених Сьвят, то є на днях 3-го і 4-го червня 1900 р. Дня 2-го червня приїдуть участники зборів пополудневими поїздами до Станїслава. Того-ж дня вечером відбудуть ся перші сходини в цїли познакомленя ся. Дня 3-го червня о годинї 9-ій рано Богослуженє. Збори відбудуть ся в сали „Сокола". — О годинї 12-ій в полудне отворене зборів Головою Товариства. Потім слїдують: 1) Справозданє секретаря. — 2) Справозданє референта філій. — 3) Справозданє касове і видавництв товариства. — 4) Справозданє з руху книжок. — 5) Справозданє контрольної комісиї.— 6) Вибір Видїлу. — 7) Вибір контрольної комісиї. — 8) Внесеня членів. По зборах відбудесь спільний обід; опісля участники оглянуть місто, „Підгірску Спілку" і заведене карне. — Вечером о год 8-ій представлене аматорске комедиї „Міщанка" на дохід бурси тов. педаґоґічного в Станїславові. Відограє драматичний кружок станїславівского „Бояна". — Дня 4-го червня о 6 ій год. рано прогулька до Ворохти. Виїзд рано до Дори, звідтам пішки до Яремча, там снїданє. О 12-ій годинї виїзд поїздом до Ворохти, з Ворохти пішки на Ребровач. Нічним поїздом поворот до Станїслава. Прогульці проводити буде др. Копцюба. Участь в прогульці можуть брати всї — також не члени. В разї дощу прогулька відпадає. — Хто схоче брати участь в зборах, зволить зголоситись найпізнїйше до 28-го лат. мая до Головного Видїлу у Львові або до Видїлу Філії в Станїславові і прислати 1 зр. на спільний обід. З відчитами на збори треба зголошуватись до Видїлу Філії в Станїславові до 25 мая 1900. — Комісия кзатерункова займесь приготовленєм нічліґу для членів зборів. Вкінци Видїл звертає ся до своїх Відпоручників по повітах, щоб зволили по можности прибути на збори, аби можна обговорити справи дотичних повітів. — Від Головного Видїлу Руского Тов. педаґоґічного у Львові. *Харкевич* голова. *Танчаковский* секретар.

— **Засїданє Головного Видїлу** відбулось 12 мая під проводом Голови дир. Харкевича. 1. Уложено проґраму загальних зборів — що подає ся на иншім місци. — 2. Реф. філій подає до відомости, що засновують ся філії в Буську і Перемишли. — 3. На інститут дївочий і на руску школу видїлову зложив Вп. Роман Алексевич совітник суду в Угнові по 5 зр. (разом 10 зр.) З балю, уряджуваного на інститут дївочий, вплинуло 20 зр. 41 кр.

— **Щедрі дари на дївочий інститут в Перемишли.** Вп. Едвард Авліх, властитель Середного села в повітї львівскім, зложив на руки Преосьв. Владики Чеховича 1000 К. з нагоди відзначеня ордером папи Григория за відбудованє своїм коштом церкви в своїй посїлости, а Впр. о. Діонисий Добряньский, крилошанин і декан біцкий, парох в Ждини, 600 К. з нагоди крилошаньскої інституциї. В теперішній хвили, коли Інститут добудовує нове крило за позичені гроші, дай Боже більше таких щедрих добродїїв!

— **Народний Дім в Стрию.** Загальні збори товариства „Народний Дім в Стрию" відбудуть ся в четвер дня 24 н. ст. мая с. р. о год. 3-ій по полудни в льокали під Чорним Орлом в Стрию з такою проґрамою: 1) Справозданє дирекциї і дискусия над ним; 2) справозданє контрольної комісиї; 3) вибір дирекциї; 4) вибір трех членів управляючої ради на місце вильосованих дра Олесницкого, о. Бобикевича і сел. Берника; 5) вибір контрольної комісиї; 6) роздїл чистого зиску та означенє дивиденди; 7) внесеня членів.

— **Укарана зьвірскість.** Перед судом присяжних в Перемишли ставав оногди халупник зі Зниєвиск, Микола Булич за то, що по зьвірски збиткував ся над рідною дитиною, котрій чимсь твердим проваляв голову так, що дитина внаслїдок того померла. На основі вердикту судиїв присяжних трибунал признав Булича виноватим злочину убийства і засудив єго на 5 лїт тяжкої вязницї.

— **Зі Станиславова** пишуть: Роботи коло обнови рускої катедри розпочали ся на ново від мая сего року. Именно малюють тепер ліву наву і вкладають поодинокі, вже готові різьби до іконостаса. — Перед виїздом з Преосьвященим Шептицким на Буковину поблагословив прелат о. Ткачуник каплицю для СС. Василиянок в реальности і фундациї інжиніра Осостовича. Там тепер приміщено, зглядно винанято, помешканє для Інституту руских дївчат, основаного з рамени товариства руских жінок. В недїлю розпочало ся по вечірни в катедрі торжественне маєве богослуженє. З причини, що бочні нави заняті під руштованє — окрашено і осьвітлено рісно образ Матери Божої на великім престолї. Церква була переповнена. Перший катедральний вікарий о. др. Хомишин виголосить підчас маєвих богослужень 32 проповідий. — Доси розійшло ся 600 книжочок Молебня до Пресьв. Діви і богато молитвенників, з котрих дохід іде на бідних парохіян під призванєм і покровом св. Івана Милостивого в братство окреме звязаних, де вспираючі і вспирані не тільки милостинею але і відвіджуванєм, молитвою і св. Тайнами разом приниманими, тісно вяжуть ся одні до других. Як з проповідници голошено, узбирано за чотири місяцї над 400 зр., за що підпирано бідних парохіян, а навіть оплачувано кошти операций. Веденєм того цїлого дїла займає ся запопадливо о. др. Хомишин. На єго руку зложено 1.300 зр. на новий престол Преч. Діви. Другий престол поставить своїм коштом Русини, що заняті при зелїзници. — Обнова катедри ще много жертв буде потребувати, тож вринула хороша гадка, щоби засібнїйших і інтеліґентних парохіян завізвати до громадного приступленя до Тов. і братства сьв. О. Николая при катедрі. Вступне і річні вкладки членів того братства в половині ідуть на церков, а в другій на Руску Бурсу, через що доходи річні на церков значно би зросли, а церков катедральна потребує не тільки в серединї, але і з вярха конечно обнови.

— **Кроваві хрестини.** Підчас хрестин, що відбували ся дня 15 с. м. в Глухові у сестри резервісти Лавра Кушая, посварив ся той з своїми братами Валентиєм і Антоном. Від сварки прийшло до бійки, і Лавро Кушай схопивши сокиру, забив нею брата Валентия на місци, а Антона так страшно покалїчив, що той в кілька годин помер. Злочинця зловлено і відставлено до суду в Ланцутї. — Чисто зьвір в людскім тїлї! І якже має бути добре на сьвітї, коли брат брата убиває, батько рідну дитину.

Обіцяв що приїде, а дїд не могучи вже діждати ся відїхав зараз рано. Тодї такі річи не брали ся ще так строго. Бабуня знала, де лежать в аптиці Гофманьскі каплї, румянок, сляз, а то виставало на найконечнїйші потреби.

Але від полудня почало її бути маркотно. Батка все ще не надїздив. Що хвилї вибігала на улицю і присланяючи собі очи дивала ся на дорогу за містом.

Вже наближав ся вечер. Єї брав страх. Вкінци здалека показав ся віз, що поволи надїздив дорогою до міста.

Можна було пізнати, що то повіз. Але чого так поволи їде, крок за кроком?

Бабуня сплеснула руками. Повіз вїздив до міста і пізнала добре звістну подорожну шопу нашого аптикаря. Але тягнуло єї пара волів.

З туркотом, поволи посував ся повіз по улицях місточка, відтак ринком просто до аптики. З усїх домів вибігали люди; вікна були обсаджені, а й з дахів висували ся голови.

— Що ви знов виробляєте? — крикнула бабуня на Батка замість повитаня. А він сидїв в повозї і на всї сторони вимахував капелюхом, кланяючись людям.

— Хочете і тут так дурїти? — гнївала ся бабуня.

— Алеж я нїчого не винен! — відповідав Батка поважно, злїзаючи з воза. — Я не міг дістати коний, а хотів додержати слова. І тому приїхав волами.

А він надїхав аж під Нетолицї кіньми, а в поли найняв від орючого селянина пару волів і велїв їх впрячи до повоза. Конї єго прийшли аж за ним в ночи.

В Нетолицях пан Батка скоро придбав славу. Аптика була в облозї цїлий день, все хтось тут був, а нїколи не було в аптиці пусто. Всї урядники сїдали кождого дня на лавці перед домом і слухали оповіданя пана Батки. Сам сьвященик приходив вечером на розмову, а не бракувало і пана дїдича.

Але з паном дїдичем вийшло зле.

Він був гордий і сильний, кождий єго боял ся. Батка досить єму сподобав ся і він відходячи подавав єму кінчик лївої руки, що було вже великим відзначенєм.

Позволити собі з паном дїдичем на жарт — ну, ну! З ним не було що жартувати, з таким паном бурмістром в старих, золотих часах. — А нещастний Батка — чорт знає, що він так забув ся...

— Пане! — крикнув за ним одного вечера Батка, коли він відходив з аптики, перед котрою стояло кількох панів старших і молодших, ще не цїлком випростованих від глубокого поклону перед вельможним паном.

— Пане! — повторив Батка — ви згубили хустину.

Дїдич сягнув до кишенї; табакирка там була, але не було синьої хустини, без котрої такий пристрастний табачник як він, ледве чи дійшов би був до дому.

— Випала менї з кишенї — погадав собі. — Справдї ось є, лежить на земли.

Він обернув ся до аптики і усьміхаючись поклонив ся, дякуючи за звернене уваги.

А відтак зігнув ся до землї по хустину. Дїдич був дуже короткозорий.

— Ось хустина! — крикнув вже наполоханий Батка, махаючи синьою хусткою. Дїдич заговорившись забув єї на лавці перед домом.

Було вже за пізно. Дїдич діткнув своїми пальцями болота.

По хустку дїдич не вернув. Пішов скоро до замку.

А пана Батки рано не було вже в Нетолицях. В ночи на щасте вернув дїд з своєї подорожи і дізнавши ся, що стало ся, з боязни о свою аптику перед местию пана дїдича, післав Батку до дому. Ще темно було, як Батка був в дорові з Нетелиць.

(Конець буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 16 мая. Угорский сойм приймив вчера в третім читаню закон о континґенті рекрутів, відтак розпочав дискусию над заведенєм біржевого податку.

Париж 16 мая. Вчера в полудне вибух огонь на виставі в електричнім павільонї. Шкоди незначні.

Прага 16 мая. Вечірне виданє Narodn-их List ів сконфіскувала прокураторія за спільні напасти на міністра ґр. Ґолуховского за єго промову в буджетовій дискусиї в австрийскій делеґациї.

Льондон 16 мая. Після донесеня з Льоренцо Маркез надійшла там вість з бурского жерела, що в суботу займили Бури Мафекінґ, однако Анґлїйцї їх окружили. Бури мали 7 убитих і 17 ранених, Анґлїйцї мали потерпіти дуже великі страти.

Новий Йорк 16 мая. Прибуло сюди посольство Бурів.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).